

ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας φέρει τὴν ἐγγράκτον
μετὰ τὴν ὀπτησιν τοῦ ἀγγείου ἐπιγραφὴν (Πί ν.
34 γ):

Χσάνθιππος Ι

ἐπὶ δὲ τῆς στενῆς πλευρικῆς ἐπιφανείας -- ΑΛΙΦΙ --

6) Εἰς τινα οἰκίαν τῆς Ἀναβύσσου ἐχρησί-
μειεν ὡς κατώφλιον ἢ ἐξῆς ἐνεπίγραφος ἐκ
μαρμάρου στήλη ὕψ. 054, πλ. + 025, πάχ. 0065·
ὕψ. γραμμ. 0013-0017 (BK 1398).

*Ἡόρος χωρ
ἰο Ἀριστο
μάχο*

7) Ἐκ Πόρτο Ράφτη μετεφέρθη εἰς τὴν Συλ-
λογὴν Μαρκοπούλου ἀετωματικὴ ἐπίστεψις ναο-
σχήμου ἐπιτύμβιου μνημείου μήκους 1.20, πλ.
040. Ἄνω εἶναι ἀδρῶς εἰργασμένη, ἢ δὲ ἀριστερὰ
γωνία τεθραυσμένη. Ἐπὶ τοῦ κεντρικοῦ ἀκρωτη-
ρίου ἴστατο λήκυθος ἢ σφιγξ ὡς εἰς πολλὰ ὅμοια
μνημεῖα τῆς περιοχῆς. Ἐπὶ τῆς κάτω ἐπιφανείας
δύο τόρμοι κυκλικοί, διαμέτρου 0045 - 005. Ἐπὶ
τῆς ἔμπροσθεν στενῆς ταινίας ἢ ἐπιγραφὴ:

Νικίας ἰσοτελής¹⁸

8) Ἐν Πειραιεῖ, εὑρέθησαν κατὰ τὰς ἐργασίας
τῆς ΥΔΡΕΞ εἰς τὴν συνοικίαν τῆς Ἀγίας Σοφίας
αἱ ἐξῆς ἐπιτύμβιοι ἐπιγραφαί:

α) Κιόνιον ὑμηττίου μαρμάρου ἀκέραιον ὕψ.
065 διαμ. ἄνω 019· ὕψ. γραμμ. 001-002 (ΚΜΠ
1192).

*Βουλόστρατος
Δωροθέου
Ἀργυλῆθεν*

β) Κιόνιον ὑμηττίου μαρμάρου ἑλλιπές κάτω,
ὕψ. 043, διαμ. ἄνω 0195· ὕψ. γραμμ. 001 - 003
(ΚΜΠ 1193).

*Δημήτριος
Δημητρίου
Εἰοδαῖος*

γ) Στήλη μετ' ἀετώματος ἑλλιπῆς τὸ κορυ-
φαῖον ἀκρωτήριον καὶ κάτω, ὕψ. 067 πλ. 029 - 032·
ὕψ. γραμμ. 001 - 0025 (ΚΜΠ 1194).

*Ἀριστοφῶν
Ἀλικαρνασίου*

9) Ἐκ τινος παρόδου τῆς ὁδοῦ Τζαβέλλα τοῦ

18. Ἀριστοτέλους Ἀθ. Πολ. 58,2 IG II, 3, 2723-2734.

Πειραιῶς προέρχεται κιόνιον ἑλλιπές κάτω ὕψ.
022, διαμ. ἄνω 018, ὕψ. γραμμ. 001-0015.

*Κλεώ
Κλέωνος
Κηφισιεύς
θυγάτηρ
Εὐφραίου δέ
γυνή*

ΒΑΣ. ΧΡ. ΠΕΤΡΑΚΟΣ

*

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ ΚΑΙ ΑΤΤΙΚΗΝ

Περισυλλογὴ τυχαίως εὑρεθέντων ἀρχαίων
καὶ αἱ ἀκόλουθοι ἀνασκαφικαὶ ἐρευναι διενεργή-
θησαν ὑπὸ τῆς Ἀγγλικῆς Ἀνδρειωμένου, ἀνα-
λαβούσης καθήκοντα Ἐπιμελητρίας Ἀρχαιοτή-
των παρὰ τῆ Ἐφορεῖᾳ Ἀττικῆς ἀπὸ τῶν μέ-
σων τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου 1961.

1. Ὀδὸς Πειραιῶς

Τάφοι ρωμαϊκῶν χρόνων ἀπεκαλύφθησαν
κατὰ τὴν διάνοξιν χάνδακος παρὰ τὴν δεξιὰν
παρυφὴν τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς ἀρ. 168, ἐξωθι
τοῦ ἐργοστασίου Θανοπούλου. Ὁ κ. Μ. Γράψας,
ὕπἀλληλος τοῦ Ὑπουργείου Δημ. Ἔργων, ἐβοή-
θησεν εἰς τὴν ἀρτίαν διεξαγωγὴν τῆς ἀνασκαφῆς,
καθ' ἣν εὑρέθησαν ἐννέα παράλληλοι κιβωτιώ-
σχημοὶ τάφοι, προσανατολισμοῦ ΝΑ-ΒΔ, πλὴν τοῦ
ὑπ' ἀριθ. 9 ἀποκλίνοντος πρὸς τὰ ΝΑ (Σχ ε δ. 1).
Πάντες ἀπετελοῦντο ἐκ μαρμαρινῶν πλακῶν πάχ.
0,15-0,30 (Πί ν. 36 α) καὶ εἶχον διαστάσεις ἐσω-
τερικὰς 2 X 0,60 - 0,80 μ., βάθος 1-1,30 μ. Τὰ κτε-
ρίσματα συνίσταντο ἐκ πηλίνων ἀγγείων μετ' ἀνα-
γλύφους ραβδώσεις ἢ κυματοειδεῖς γραμμὰς.
Πλουσιώτερος ἀπεδείχθη ὁ τάφος 3, ὁ ὁποῖος
περιεῖχε στέφανον ἐκ χρυσῶν φύλλων δάφνης,
χαλκοῦν κάτοπτρον καὶ χαλκοῦν βαθύ κυάθιον.

Περαιτέρω, πρὸ τοῦ Στρατῶνος (ὁδ. Πειραιῶς
172), ἠρευνήθη φρεάτιον ἀρχαίου ὕδραγωγείου
(Σχ ε δ. 2 καὶ 3), ἐντὸς τῆς ἐπιχώσεως τοῦ ὁποῖου
περυσυνελέγησαν μεταξὺ ἄλλων, ἢ ἐν Πί ν. 37 α
μαρμαρινὴ λήκυθος (ὕψ. 0,65, μεγ. διαμ. 0,27)·
ἑτέρα μαρμαρινὴ λήκυθος μετ' ἀνάγλυφον ἐπὶ τοῦ
ὤμου διακόσμησιν κληματίδος, φύλλων ἀκάνθου
κλπ., πλοχμοῦ καὶ καθέτων ραβδώσεων ἐπὶ τῆς
κοιλίας (Πί ν. 38), ἀριστερὰ παραστάς καὶ ἀντι-
στοιχος θριγκὸς ἐπιτύμβιου στήλης, πιθανῶς γρα-
πτῆς· ἄλλα ἀποτμήματα ἐπιτυμβίων στηλῶν καὶ
ἀλαβάστρου. Τὸ φρεάτιον ἔχει βάθος 4,70 ἀπὸ τοῦ
καταστρώματος τῆς ὁδοῦ, οἱ ἀγωγοί, πλ. 0,40 καὶ
ὕψ. 0,90, κείνται εἰς βάθος 3,80 ὑπὸ τὴν ἐπιφά-
νειαν τῆς ὁδοῦ. Παρὰ τὸ στόμιον τοῦ φρεατίου ἀ-

πεκαλύφθη κιβωτιόσχημος τάφος έσωτ. διαστ. $2,22 \times 0,70$, βάθους 0,80, κεκαλυμμένος διά πλακάδες πάχ. 0,12, άνευ κτερίσματος τινός.

2. Βάρη

Βαθεΐα άρσις εις τόν άγρόν του Χρ. Άναστασίου έφερεν εις φώς μαρμαρίνην λουτροφόρον και βάσιν συνανήκουσαν (Πί ν. 37 β). Τό σημαντικόν τουτο εϋρημα, ένδεικτικόν τής διατηρήσεως άσυλήτων τάφων, έδικαιολόγει τήν άνάληψιν συστηματικής άνασκαφής του άγρου, ήτις διεξήχθη κατά μήνα Ιούνιον του 1962. Τά Σχεδιογραφήματα έξεπόνησεν ή αρχιτέκτων δ. Πηνηλ. Ρεμούνδου, τά εδρήματα έκαθάρισε και συνεκόλλησεν ό τεχνίτης Σ. Κασσανδρής, αί φωτογραφίαί λήφθησαν υπό του Κ. Κωνσταντοπούλου.

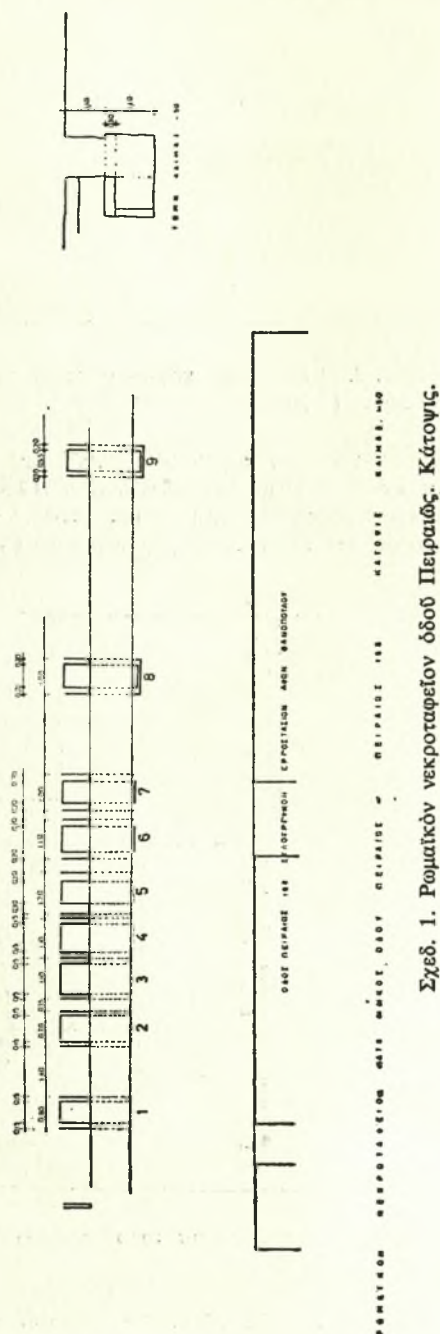
Ή έρευνα διενεργήθη εις τρεις δοκιμαστικούς τομείς Α, Β, Γ (Σ χ ε δ. 4). Εις τόν τομέα Α άπεκαλύφθη ταφικόν κτίσμα, διαιρούμενον εις δύο χώρους (Πί ν. 36 β-γ). Έντός του δυτικού χώρου εύρέθησαν οί τάφοι Ι-VI και VIII, προσανατολισμού Β-Ν, έντός δέ του ανατολικου ό τάφος VII, προσανατολισμού Α-Δ. Οί τάφοι Ι, ΙΙΙ, ΙV και VII είναι λακκοειδείς περιέχοντες τά ύπολείμματα τής πυράς, οί V, VI και VIII μικροί πίθοι ή άμφορείς οικιακής χρήσεως διά ταφήν βρεφών. Μόνον ό τάφος ΙΙΙ ειχε κάλυμμα εκ κεραμίδων. Οί τάφοι ήσαν άκτέριστοι.

Εις τόν τομέα Β άπεκαλύφθησαν οί τάφοι : ΙΧ, μικρά πληλήνη λάρναξ ($1 \times 0,35$) προσανατολισμού ΝΑ-ΒΔ, περιέχουσα όστά παιδός, άλάβαστρον και πληλήνην πυξίδα. Έξω τής δυτικής γωνίας, παρά τό τοίχωμα τής λάρνακος, εύρέθησαν δύο χαλκαί στλεγγίδες, δύο έρυθρόμορφοι χόδες, σκυφίδιον, ληκύθιον και ειδάλιον πτηνου (Πί ν. 39 α).

Ό τάφος Χ, εις άπόστασιν μέτρου ΒΑ του ΙΧ, και εις βαθύτερον κατά 0,80 έπίπεδον, είναι λακκοειδής (διαστ. $0,55 \times 0,35$). Περιείχεν όκτώ μελανόμορφα ληκύθια, όκτώ σκυφίδια (Πί ν. 39 β), πέντε μικρογραφικά ειδάλια (κριοϋ, τράγου, ίππου μετ' αναβάτου, χελώνης μετ' πτηνου επί τής ράχεώς της, παιδός όκλάζοντος) και άστράγαλον (Πί ν. 39 γ).

Οί τάφοι ΧΙ- ΧVΙΙΙ, λακκοειδείς, έσκαμμένοι έντός του μαλακου βράχου ή του στερεου άργιλώδους στρώματος, εύρέθησαν τεταραγμένοι και σεσλημένοι. Ύπολείμματα κεκαυμένου ξύλου και άποτμήματα ληκύθου του 5ου π.Χ. αιώνος ήσαν δ,τι άπέμειναν εκ παλαιάς παρανόμου άνασκαφής του χώρου. Ή διάφορος στάθμη του άπέδου των ταφών άποτελει ένδειξιν ότι ό χώρος

είχε χρησιμοποιηθή συνεχώς επί μακρόν χρονικών διάστημα.

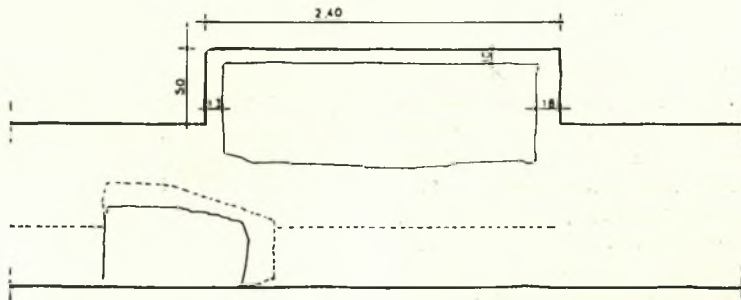

Σχεδ. 1. Ρωμαϊκόν νεκροταφεϊόν οδου Πειραιώς. Κάτωγις.

Εις τήν πυράν ΧΙΧ, νοτίως και επί του άυτου έπίπεδου πρός τόν λάκκον Χ, άνήκει κεκαυμένη

έν μέρει πρόχους τριφυλλόσχημος (Πί ν. 40 α), τὸ ἡμισυ λεκανίδος καὶ δύο ἀπομήματα μὲ μελανόμορφον διακόσμησην. Ἡ παράστασις τῆς πρόχου

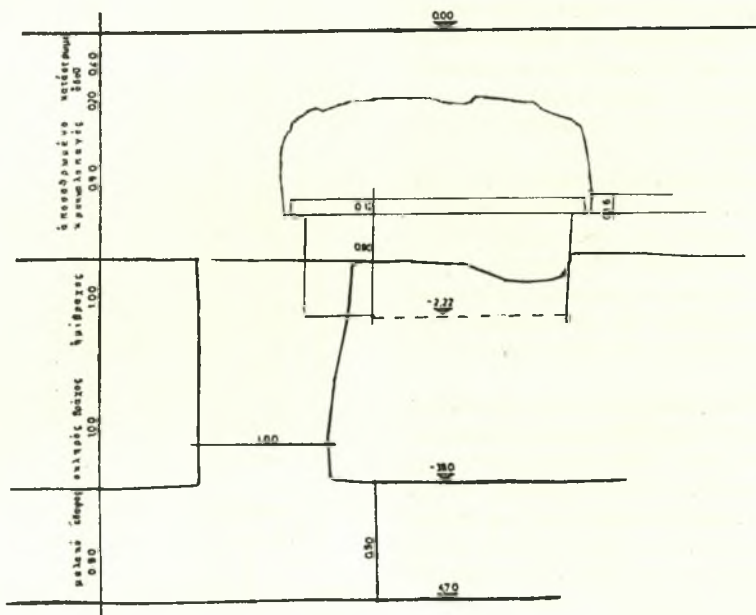
Τάφος XX, λακκοειδῆς (διαστ. 2,35 × 1 μ., βάθ. 1,65) προσανατολισμοῦ Δ-Α, μὲ ἐλαφρὰν ἀπόκλισιν πρὸς Ν. Περιεῖχε σκελετόν. Ὁ νεκρὸς εἶχε

Σχεδ. 2. Φρεάτιον ἐπισκέψεως ἀρχαίου ὕδραγωγείου χρησιμοποιηθὲν ὡς ἀποθήκης. Κάτωσις. Κλίμαξ 1 : 20 [Πειραιῶς 172]

συνίσταται ἐκ δύο πολεμιστῶν συμπλεκομένων μεταξὺ δύο ὀρθίων ἀνδρῶν ἐνδεδυμένων. Ἡ λεκανίς φέρει παράστασιν πτηνῶν καὶ σφιγγῶν εἰς ζωφόρον, ἐπὶ τοῦ χεῖλους σειρὰν ροδάκων καὶ

ταφή πιθανῶς ἐντὸς ξυλίνης λάρνακος, τῆς ὁποίας ἴχνη διατηρήθησαν ἐπὶ τοῦ πυθμένος. Κτερίσματα: λήκυθος μελανόμορφος παρά τὸ κρανίον, τρεῖς κοτύλαι μετὰ μελανομόρφων παραστάσεων σφιγ-

Σχεδ. 3. Φρεάτιον ἐπισκέψεως ἀρχαίου ὕδραγωγείου χρησιμοποιηθὲν ὡς ἀποθήκης. Τομή. Κλίμαξ 1 : 20 [Πειραιῶς 172]

ἀκτίνας περὶ τὴν βάση. Ἐπὶ τῶν ὀστράκων τῆς ὕδριας παρίσταται πρόθεσις νεκροῦ καὶ τὰ σκέλη ἀνδρὸς ταχέως βαδίζοντος. Τὰ ἀγγεῖα χρονολογοῦνται εἰς τὰ μέσα τοῦ 6ου π.Χ. αἰῶνος.

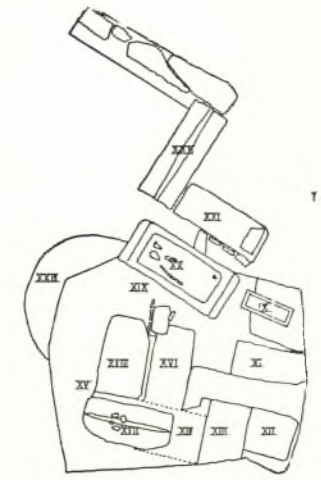
γῶν, πτηνῶν κλπ. Τελευταῖον τέταρτον τοῦ 6ου π.Χ. αἰῶνος.

Τάφος XXI, λακκοειδῆς παράλληλος πρὸς τὸν προηγούμενον (διαστ. 1,90 × 0,70, βάθ. 0,50).

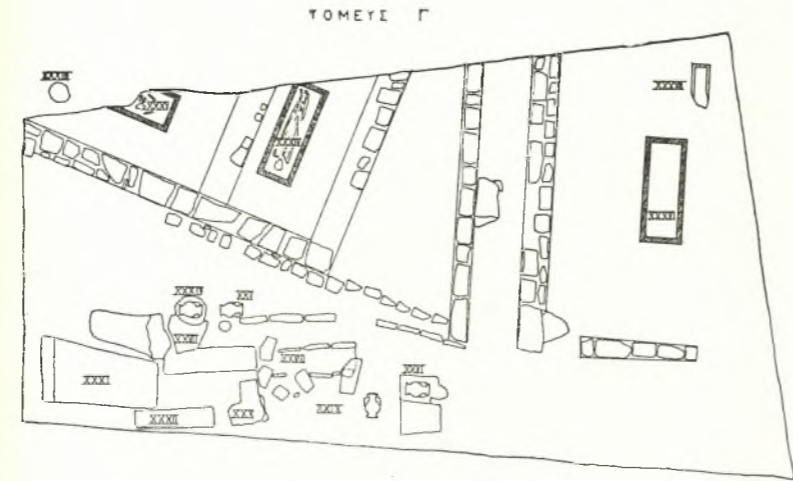
Β Α Ρ Η 1961

ΑΡΧΑΪΚΟΝ ΚΑΙ ΚΛΑΣΣΙΚΟΝ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΝ

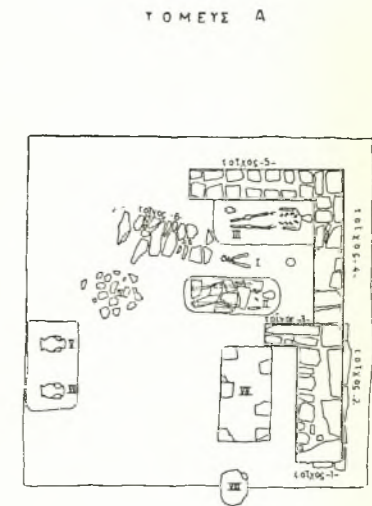
ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

ΤΟΜΕΙΣ Β

ΤΟΜΕΙΣ Γ

ΤΟΜΕΙΣ Α

- ΥΠΟΜΟΡΦΑ
- ΚΕΡΑΜΟΣΚΕΛΕΤΑ
 - ΠΥΡΟΣ
 - ΛΑΚΚΟΙΔΕΣ
 - ΠΗΛΙΝΑΙ ΛΑΡΝΑΚΕΙΣ

Σχεδ. 4. Αρχαϊκόν και κλασσικόν νεκροταφείον.

Κτερίσματα : 13 μελανόμορφοι λήκυθοι (Π ί ν. 40 β, 41 α, β, 45 β). Πρώτη δεκαετία του 5ου π.Χ. αιώνας.

Τάφος XXII, λακκοειδής, ανατολικώς του προηγούμενου, προσανατολισμού Β - Ν. Περιείχεν όστια κεκαυμένα και όστρακα δύο μελανόμορφων ληκύθων.

Τομείς Γ', τάφοι XXIV - XXVI και XXIX, ταφαι τέφρας έντός μικρών πιθοειδών άγγείων. Μόνον ό XXVI περιείχε μικρά κορινθιακά άγγεϊα.

Ό κιβωτίοσχημος τάφος XXVIII εύρέθη σεσλημένος υπό παλαιάς παρανόμου άνασκαφής, ώς και οι λακκοειδείς XXXI και XXXII, προσανατολισμού Δ-Α. Του άυτου προσανατολισμού είναι και ό τάφος XXVII, λακκοειδής, διατηρών τας δύο τών καλυπτηρίων πλακών.

Έπί του Σχεδιογραφήματος, σημειούται (ΑΛ') έπιμήκης λάκκος κενός, διαστ. 1,87 x 0,38, βάθους 0,50, πιθανάτα σεσλημένος τάφος. Άνατολικώς τών ως άνω τάφων, άπεκαλύφθη περίβολος, διαιρούμενος δι' έγκαρσίων τοιχαρίων εις τρία διαμερίσματα. Τό πρός Δυσμάς, έρευνηθέν, άπέδωσεν μόνον έλλιπές πήλινον συμπαγές άλάβαστρον.

Έντός του μεσαίου διαμερίσματος ή πωρίνη σαρκοφάγος XX XIV, προσανατολισμού Β-Ν, με καλυπτήριον πλάκα μήκους 2,20 μ. και πλάτους 0,80. Πάχος τοιχωμάτων τής σαρκοφάγου 0,10, έσωτ. μήκος 1,88, πλάτος 0,56 και βάθος 0,49. Ό σκελετός εύρέθη εις άρίστην κατάστασιν. Ός κτερίσματα ειχε παρά τούς πόδας δύο μικρά ληκύθια και χαλκήν περόνην.

Παρομοϊα και ή έντός του ανατολικού διαμερίσματος σαρκοφάγος XX XV, προσανατολισμού Α-Δ, με μικράν άπόκλισιν προς Ν. Κάλυμμα σαμαροειδές, με ύψος άετου 0,20 και πλάτος 0,70. Τά όστια του νεκρού έχουν διαλυθή, μοναδικόν δέ κτέρισμα έντός τής σαρκοφάγου εύρέθη εύμέγεθες άλάβαστρον. Έπί του καλύμματος, χαλκοϋν κάτοπτρον. Έσωτ. μήκος σαρκοφάγου 1,90, πλάτος 0,49, βάθ. 0,50. Παρά την ΝΑ γωνίαν του τομέως Γ' και εις βάθος 0,20 από τής άθίκτου υπό του τρακτέρ επιφανείας, εύρέθη ή πυρά XXXIII, περίξ τής όποίας συνελέγησαν έξ μικρά άγγεϊα και άγνός μελαμβαφής.

Αντικός Περίβολος. Άπό του ανατολικού χωρίζεται ό περίβολος οϋτος διά στενοϋ διαδρόμου (πλάτ. 1,00), εκ του όποιου προέρχονται έπτά τεμάχια λευκών ληκύθων μετά ίχνών κοσμημάτων καστανερόθρου χρώματος και άλλα όστρακα.

Μόνον δύο τάφοι ύπάρχουν έντός του σκαφέντος τμήματος του περιβόλου τούτου. Ό ύπ' άριθ. XXXVI ήτο σαρκοφάγος πωρίνη, τελείως κατε-

στραμμένη υπό τής μηχανικής καλλιέργειας. Διατηρείται πυθμήν τής σαρκοφάγου (μηκ. 2,10, πλατ. 0,76).

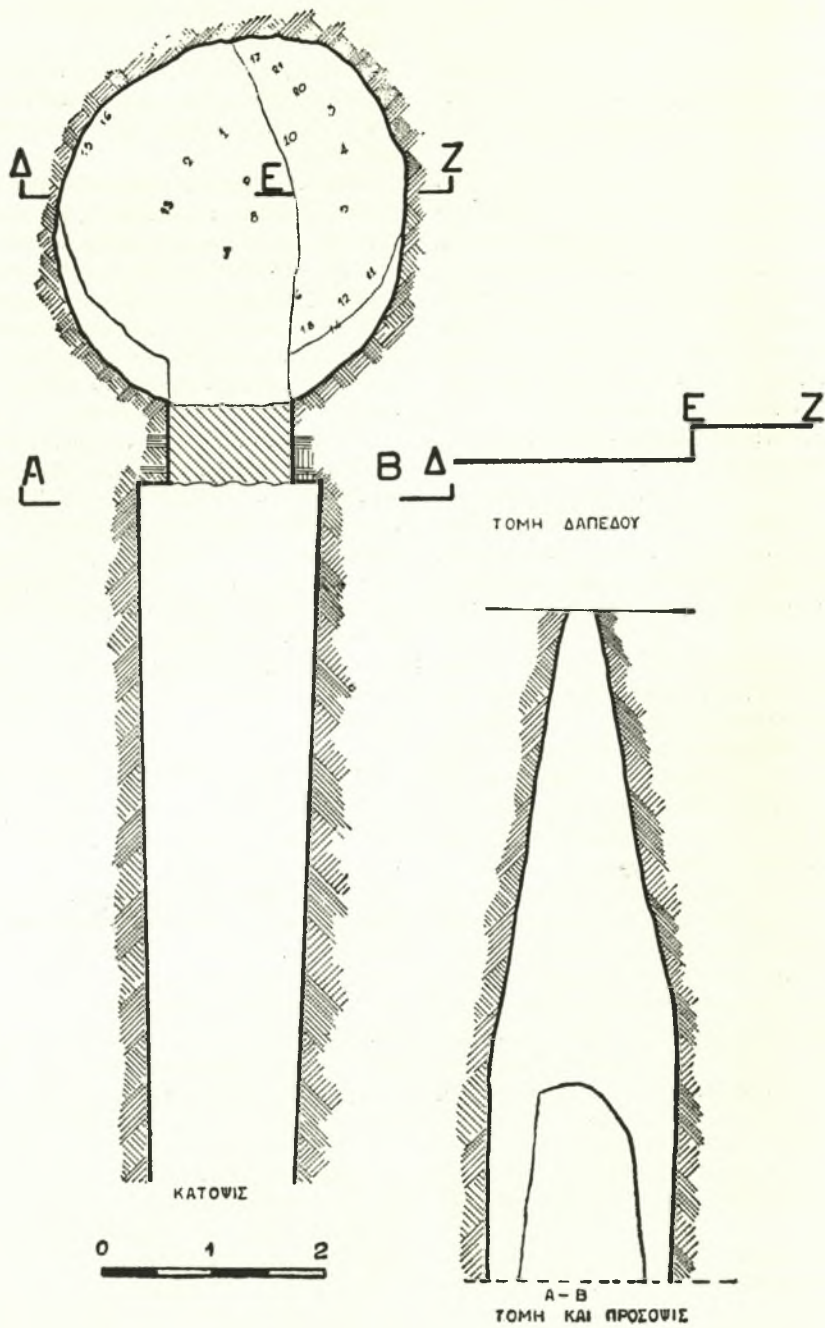
Ό τάφος XX XVII ήτο μικρά πηλίνη λάρναξ, καταστραφείσα έν μέρει υπό του άρότρου. Έντός αϋτής εύρέθησαν τρία άγγεϊα. Προσανατολισμός Β-Ν.

Πλείστα όστρακα περισυνελέγησαν επί τής επιφανείας και εκ τής επιχώσεως τών τάφων, ήτις κατά μέγα μέρος ειχε διαταραχθή. Άπεικονίζονται έν Π ί ν. 41 γ δύο άποτμήματα πρωτοκορινθιακού κρατήρος τής όψίμου μεταβατικής περιόδου. Έν γένει, τά περισυλλεγέντα όστρακα άνήκουν εις την από τών άρχών του 7ου μέχρι του τέλους του 4ου π.Χ. αιώνας έποχήν. Μόνον έν τμήμα μυκηναϊκού άγγεϊου εύρέθη, ίσως μεταφερθέν άλλαχόθεν.

Άν και είναι πρόωρον νά εξαγάγη τις συμπεράσματα, πρό τής ολοκληρώσεως τών άνασκαφών, νομίζω, ότι δυνάμεθα από τούδε νά ειπωμεν, ότι ή χρήσις τής περιοχής ως νεκροταφείου ήρχισεν από τά βορειοανατολικά της τμήματα. Ό τομείς Β' πράγματι (ό ανατολικώτερος) περιείχε ταφάς άρχαϊκών κυρίως χρόνων, ό μεσαίος (Γ') ως επί τó πλείστον του προκεχωρημένου 5ου π.Χ. αι., ένφ του Α' τά εύρήματα άνήκον έξ ολοκλήρου εις τόν 4ον π.Χ. αι., μερικά μάλιστα και εις τó τέλος αϋτου.

3. Θαλαμοειδής τάφος Σεληνίων Σαλαμίνοσ.

Εις την θέσιν «Λιμνιώνας», κατά τó μέσον περιπου τής από Άμπελακίων εις Σελήνια όδου, έντός του οικοπέδου Πασχ. Λαμπρινίδου, άπεκαλύφθη δρόμος μυκηναϊκού θαλαμοειδούς τάφου. Τό έδαφος οϋδεμίαν παρουσίαζε τυμβοειδή έξαρσιν. Άνασκαφείς ό τάφος εύρέθη άσύλητος. Μόνον ή όροφή του ειχε καταπέσει, δι' ό τά κτερίσματα περισυνελέγησαν εις θραύσματα. Ό δρόμος ήτο λαξευμένος από Α προς Δ εις τόν μαλακόν, εύκόλως άποσαθρούμενον, πώρον και έπληροϋτο καστανερόθρων χωμάτων. Τό μήκος του είναι 6,20 μ., τó δέ πλάτος του, εις μέν τó ανατολικόν άκρον 1,30, εις τó δυτικόν δέ, παρά την είσοδον, 1,62 μ. Τό έδαφος του δρόμου είναι άρκούντως κατωφείς, εις τó βαθύτερόν του δέ σημείον, πλησίον τής είσοδου, ή έπίχωσις ύπερέβαινε τά 4 μέτρα. Η είσοδος έφράσσετο διά «ξηρολιθιάς» και ειχεν ύψος 1,72, μέγ. πλατ. 1,10, έλάχιστον δέ, εις τó άνω μέρος, 0,54 (Π ί ν. 43 α). Ό θάλαμος είναι έλλειψοειδής (μηκ. 3,10, πλάτ. 2,75), αι δέ γεννήσεις τής καταπεσούσης θόλου εύρίσκονται εις ύψος 2,50 περίπου. Τό δάπεδον διαβαθμίζεται εις δύο επίπεδα, τó προς Β, μικροτέρου έμβαδου (περίπου τó έν τρίτον τής όλης επιφανείας) εύρισκόμενον

Σχεδ. 5. Θαλαμοειδής τάφος Σεληνίων Σαλαμίνοσ

περί τὰ 0,30 ὑψηλότερον τοῦ λοιποῦ (Σ χ ε δ. 5). Ἐξ ἰσοσημείων εἶναι, ὅτι ἐντὸς τοῦ θαλάμου εὐρέθησαν τρεῖς νεκροί, ἀλλ' ἐντὸς ἀγγείων, κεκαυμένα ὄστᾶ καὶ τέφρα. Κτερίσματα περιείχεν ὁ τάφος περὶ τὰ εἴκοσι πέντε ἀγγεία συνήθων σχημάτων (ψευδόστομοι ἀμφορεῖς, ἀρτοειδῆ ἀλάβαστρα, πρόχοι κλπ.), δύο χαλκᾶ κάτοπτρα, χαλκοῦν μαχαιρίδιον κ.ἄ. τὰ ἀγγεία δὲν ἔχουν ἀκόμη συγκολληθῆ πρὸς ἀπεικόνισιν. Ὁ τάφος εἶναι τῆς ΥΕ ΠΙΒ^α περιόδου.

Τυχαῖα εὐρήματα

1. Ἀνθούπολις. Ἐντὸς τοῦ κτήματος τοῦ Ἀγγέλου Ματρόζου ἤλθεν εἰς φῶς καθέτως ἐντὸς τοῦ ἐδάφους τοποθετημένος πίθος (βάθ. 1,30 μ., ἔξωτ. διαμ. στομίου 0,55, πάχος 0,05). Οὗτος ἐκαλύπτετο διὰ λιθίνης τετραγώνου πλακῶς (πλευρὰ 0,55, παχ. 0,05), φεροῦσης εἰς τὸ κέντρον κυκλοτερῆ ὀπήν. Μόνον ἐν σχέσει πρὸς τὰ εὐθὺς ἀμέσως περιγραφόμενα ἀρχαῖα, ἅτινα εὐρέθησαν εἰς ἀκτίνα 20 - 30 μέτρων ἀπὸ τοῦ πίθου, δυνάμεθα μετ' ἐπιφυλάξεως νὰ χρονολογήσωμεν τοῦτον εἰς τοὺς κλασσικούς χρόνους.

Περὶ τὰ 20 μ. πρὸς Δ τοῦ πίθου ὑπάρχουν δύο ἐκ κροκαλοπαγοῦς λίθου παραστάδες θύρας (ὑψ. σφζ. α) 1,85, β) 1,65) (Π ἰ ν. 42 α, γ,), ἀνηκούσης πιθανὸν εἰς ταφικὸν μνημεῖον.

Κατὰ τὴν πρὸ ἐτῶν διάνοξιζιν τῶν θεμελίων τῆς περὶ τὰ 50 μ. ΒΑ τῶν παραστάδων κειμένης οἰκίας τῆς Ἑλ. Πανίδου, εὐρέθη τμήμα μεγάλου ἐπιτυμβίου ἀναγλύφου (ὑψ. σφζ. 0,76, πλατ. σφζ. 0,46, παχ. 0,14), λιαν ἐπιμελοῦς ἐργασίας, τῶν τελευταίων χρόνων τοῦ 5ου π.Χ. αἰ. (Π ἰ ν. 42 β).

2. Νέα Φιλαδέλφεια. Κατὰ τὴν διάνοξιζιν βόθρου ἐντὸς τῆς αὐλῆς τῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Χρυσοστόμου Σμύρνης 43 οἰκίας τοῦ Γ. Ἀθανασιάδου ἀνεφάνησαν εἰς βάθος 2,50 - 3,00 μ. πέντε ὀρθογώνιοι ἀμφορεῖς, μέσου ὕψους 1,15, πηλοῦ κεραμῶχρου ἢ κιτρινωποῦ καὶ τμήματα ἐτέρων, μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ δέκα τέσσαρες λαιμοὶ, ὡς καὶ τεμάχια πηλίνων ἐπενδύσεως φρέατος. Κατὰ τὴν κ. Will, ἅπαντες οἱ ἀμφορεῖς, πλὴν ἑνός, κάπως μεταγενεστέρου, ἀνήκουν εἰς τὸν 1ον π.Χ. αἰῶνα. Ἐπὶ τοῦ χεῖλους ἑνός τεμαχίου λαιμοῦ ὑπάρχει τὸ σφράγισμα MCOREL (Marcus Corelius). Παρόμοιον σφράγισμα εὐρέθη καὶ ἐν Κερκύρα (Ἀναστ. Κ. Ὀρλάνδου, « τὸ Ἔργον τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας » 1957 σελ. 49).

3. Χαλάνδριον. Ἐπὶ τῆς λεωφόρου Κηφισίας, παρὰ τὴν κλινικὴν Σαμέλλα, ἀπεκαλύφθη καλυβίτης τάφος, προσανατολισμοῦ Α-Δ, διατεταραγμέ-

νος. Ἐξ ἑνός μόνον ὀστράκου ἑλληνιστικῶν χρόνων, συμπεραίνεται ἡ χρονολόγησις τοῦ τάφου.

4. Ἐκάλη. Ὅπισθεν τοῦ ἐστιατορίου « Νάρκισσος » εὐρέθη καὶ μετεφέρθη εἰς τὴν ἀποθήκην τῆς Ἐφορείας μεγάλη ἐπιτύμβιος στήλη τοῦ 4ου π.Χ. αἰῶνος, ὕψ. 1,43, πλ. 0,54, πάχ. 0,20, φέρουσα ἄνωθι καὶ κάτωθι ζεύγους ἀναγλύφων ροδάκων, ὀνόματα εἰς τέσσαρας στίχους.

Παρὰ τὸν χώρον, ἔνθα εὐρέθη ἡ στήλη, ἐφάνησαν λείψανα οἰκοδομήματος ρωμαϊκῶν χρόνων (βαλανείου ;). Ὑπόκαυστον, ἀγαγοὶ ὕδατος, τοῖχοι ἐκ λίθων ποταμίων καὶ σεσαθρωμένου κονιάματος κλπ.

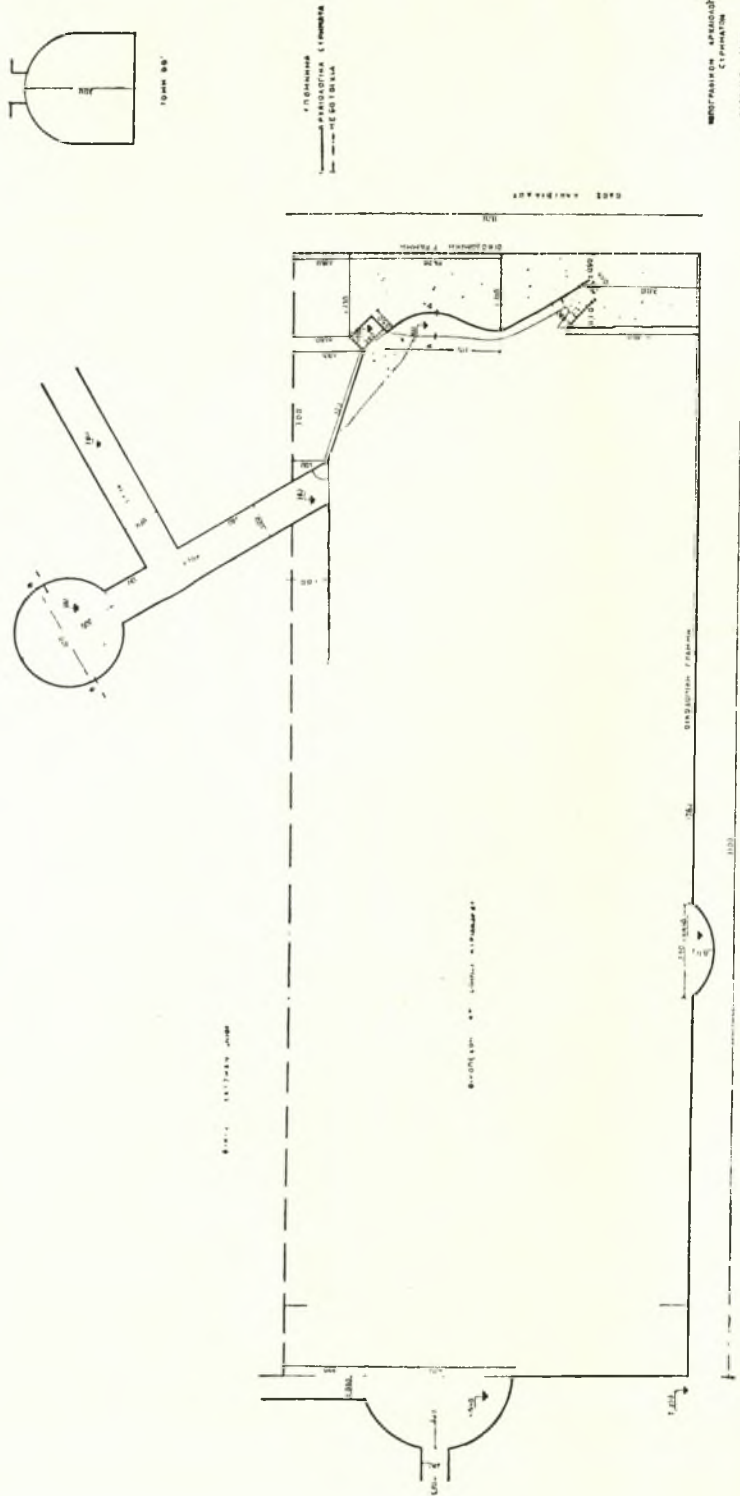
5. Σταυρὸς Ἀττικῆς. Ἐντὸς τῆς αὐλῆς, τῆς παρὰ τὴν στάσιν Γελαδάκη οἰκίας τοῦ Μιχ. Ἀντωνιάδου, εὐρέθη μαρμαρινὴ σαρκοφάγος, σεσυλημένη (Π ἰ ν. 43 β). Μῆκος 2,05, πλ. 0,75, πάχ. 0,10. Ὁ προσανατολισμὸς τῆς Δ - Α. Ἐντὸς αὐτῆς, κατὰ τὸ ἀνατολικὸν ἄκρον, ἀποτμήματα ἀλαβάστρου. Τὸ κάλυμμα σαμαροειδές, κοῖλον ἐλαφρῶς εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν.

Περὶ τὰ 60 μέτρα ἀνατολικῶς τῆς σαρκοφάγου, εἰς δοκιμαστικὴν τάφρον, σκαφεῖσαν πρὸς ἔλεγχον πληροφοριῶν περὶ ὑπάρξεως τάφων εἰς μικρὸν βάθος, ἀπεκαλύφθησαν ὑπολείμματα πυρᾶς. Ἐν συνεχείᾳ βαθύτερον, τοιχώματα λακκοειδοῦς τάφου, μηκ. 1,91, πλατ. 0,73-0,80, βάθος 0,68, ἐσκαμμένου ἐντὸς τοῦ κροκαλοπαγοῦς βράχου, προσανατολισμοῦ ΒΑ - ΝΔ. Εὐρέθησαν κεκαυμένα ὄστᾶ, καῦσιν δὲ τοῦ νεκροῦ ἐντὸς τοῦ τάφου μαρτυροῦν δύο ἀεραγωγοὶ εἰς τὰς στενάς πλευράς του.

Λείψανα σαρκοφάγου ἐκ γυψολίθου καὶ τεμάχια λευκῆς ληκύθου ἀνεφάνησαν παρὰ τὴν ΒΑ γωνίαν τοῦ προηγουμένου τάφου, περαιτέρω δὲ ἄλλα ὑπολείμματα σαρκοφάγων ἐκ πάρου λίθου. Περὶ τὰ 300 μέτρα ΒΔ τοῦ χώρου τούτου, κεῖνται πώρινοι σπόνδυλοι καὶ πλίνθοι μεγάλου οἰκοδομήματος. Ἐπίστεντις ἐπιτυμβίου μαρμαρινῆς στήλης μετ' ἀναγλύφου φυτικῆς κοσμήματος, τῶν μέσων τοῦ 4ου π.Χ. αἰῶνος, μετεφέρθη εἰς τὴν ἀποθήκην τῆς Ἐφορείας (Π ἰ ν. 43 δ).

6. Γλυκὰ Νερά Παιανίας. Κατὰ τὴν ἄροσιν τοῦ ἀγροῦ Δημ. Σιδέρη, παρὰ τὴν 9ην στάσιν τῆς ὁδοῦ Σουνίου, ἤλθεν εἰς φῶς ἡμιτελὲς μαρμάρινον γλυπτὸν γυναικὸς, ὕψ. 1,43, πλατ. 0,43, παχ. 0,27 (Π ἰ ν. 43 γ). Εἰς ἀπόστασιν 20 περίπου μέτρων, ὑπολείμματα κιβωτισχῆμου τάφου, ἐπενδεδυμένου ἐσωτερικῶς διὰ πωρίνων κεραμοχρῶν πλακῶν (διαστ. 1,63 × 0,50, βάθ. 0,40). Ἐντὸς τοῦ τάφου, προσανατολισμοῦ ΒΑ - ΝΑ, εὐρέθησαν ὄστᾶ καὶ ληκύθιον τοῦ 4ου π.Χ. αἰῶνος.

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ
 ΕΙΣ ΟΙΚΟΠΕΔΟΝ Κ^ας ΑΘΗΝΑΣ ΚΥΡΙΑΚΑΚΟΥ
 ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α΄ ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ ΚΛ.1,50

Σχεδ. 6. Τοπογραφ. διάγραμμα ερημάτων εις οικόπεδον 'Αθ. Κυριακάκου

Περί τὰ 300 μ. ΒΑ τοῦ κτήματος Δημ. Σιδέρη ὑπάρχουν ἀρχιτεκτονικὰ μέλη παλαιοχριστιανικῆς βασιλικῆς, ἴτοι ἀμφίπλευρος κιονίσκος διόβου παραθύρου καὶ τεμάχια μονολιθικοῦ, μικρᾶς διαμέτρου, κίονος μαρμαρίνου. Παρατηρήθησαν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους τῶν γειτονικῶν ἀγρῶν ὄστρακα κλασσικῶν ἀγγείων, ἐκ συληθέντων προφανῶς τάφων.

7. *Γέρακας Παλλήνης*. Ἀπεκαλύφθη λιθίνη πλάξ, διαστ. 1,10 × 0,97 × 0,10, καλύπτουσα λακκοειδῆ τάφον, ἐσκαμμένον ἐντὸς τοῦ βράχου (διαστ. 2,40 × 0,65, βαθ. 0,80). Ὅστ᾽ εὐρέθησαν, ἀλλὰ λίαν τεταραγμένα· εἰς τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ τάφου ἑτέρα πλάξ, διαστ. 0,80 × 0,45.

8. *Ταῦρος*. Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σμύρνης καὶ ὀπισθεν τοῦ κινηματογράφου «Μασκῶν», εἰς βάθος 2,50 μ. ἀπεκαλύφθησαν δύο πήλιναι λάρνακες, περιέχουσαι παιδικὰς ταφὰς τοῦ 1ου ἡμίσεος τοῦ 5ου π.Χ. αἰῶνος, ὡς ἀπέδειξαν τὰ ἐντὸς αὐτῶν κτερίσματα, κοινὰ μελανόμορφα ἀγγεῖα τῆς ἐποχῆς.

9. *Ἅγιος Ἰωάννης Ρέντης*. Ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ ἐπὶ τῆς λεωφόρου Π. Ράλλη 24 Ἔργοστασίου ζύθου, εὐρέθη τάφος ρωμαϊκῶν χρόνων, ὡς δυνάμεθα νὰ εἰκάζωμεν ἐκ τοῦ ὕλικου καὶ τοῦ τρόπου κατασκευῆς του καὶ ἐκ τοῦ ἐντὸς αὐτοῦ εὐρεθέντος μονώτου, ἄνευ διακοσμῆσεως, ἀγγείου. Ἐσκαμμένον ἐντὸς τοῦ σκληροῦ ἐδάφους (ἐσωτ. βαθ. 1,07), ἔφερον ὁ τάφος καὶ κατὰ τὰς τέσσαράς του πλευράς ἐσωτερικὴν ἐπέκτασιν τοιχαρίων (παχ. 0,25) ἐξ ἀγρῶν πλακοειδῶν λίθων καὶ κονιάματος (Πί ν. 44 β). Τὰ τοιχάρια ἐκλινον πρὸς τὰ ἔσω, δι' αὐτὸ παρατηρεῖται διαφορὰ μεταξὺ τοῦ πλάτους τοῦ τάφου εἰς τὸν πυθμένα (1,00 μ.) καὶ εἰς τὸ χεῖλος αὐτοῦ (0,73). Ἡ κάλυψις τοῦ τάφου ἐγένετο διὰ πέντε πλακῶν, παχ. 0,19 καὶ πλ. 0,75 - 0,23. Πλησίον τοῦ τάφου ὑπῆρχε μεγάλος ὀρθογώνιος πωρόλιθος (μικ. 1,11, πλ. 0,61, παχ. 0,37) καὶ, περὶ τὰ 0,50 ὑψηλότερον, ὄστρακα βυζαντινὰ καὶ μικρὰ τεμάχια κονιάματος ἐρυθροῦ, κιτρίνου καὶ σκοτεινοῦ φαιοῦ χρώματος, ἐξ ἐπενδύσεως τοῦ τάφου.

10. *Καλλιθέα*. Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κ. Δαβάκη 79 καὶ ἐντὸς χάνδακος, διανοιγέντος ὑπὸ τῆς ΥΔΡΕΞ, εὐρέθη εἰς βάθος 3,20 μ. τμήμα μαρμαρίνης στήλης μετὰ ψηφίσματος (σφζ. ὕψ. 0,37, σφζ. πλ. 0,17, πάχ. 0,09) τοῦ 4ου π.Χ. αἰῶνος, τμήμα στήλης (ὕψ. 0,30, πλ. 0,24, πάχ. 0,08) μετ' ἀναγλύφου στεφάνου καὶ ἐπιγραφῆς εἰς τὸ ἄνω μέρος, ἐπίσης τμήμα ἀρραβδῶτου κιονίσκου, σφζ. ὕψ. 0,68 καὶ διαμ. 0,22.

11. *Ἥλιούπολις*. Εἰς τὴν διασταύρωσιν τῶν ὁδῶν Ἀρχιμήδους καὶ Ἀρτέμιδος, παρὰ τὸ τέρμα Ἀγ. Μαρίνης Ἄνω Ἥλιουπόλεως, κατὰ τὰς ἐργασίας ἀνεγέρσεως νέου ὑποσταθμοῦ τῆς Δ.Ε.Η. εὐρέθησαν ἀποτμήματα χονδροειδῶν ἀγγείων καὶ μαρμαρίνη λεκάνη, ἑλλιπῆς κατὰ τὸ ἐν τρίτον (διαμ. 0,45, ὕψ. 0,16, πλ. χείλους 0,042), φέρουσα ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας τοῦ χείλους ἀρχαϊκὴν ἐπιγραφὴν :

—] *τροῖος τὸν λίθον Φιλοτάδες* [—

12. *Παγκράτι*. Ἐπὶ τῆς Ἀνθῆς Σωφρονιάδου παρεδόθη τμήμα ἀναγλύφου (ὕψ. 0,305, πλ. 0,14, πάχ. 0,07), διατηροῦν τὴν ἀριστερὰν παραστάδα ναῖσκου καὶ παράστασιν γενειοφόρου ἀνδρός, καθημένου ἐπὶ θρόνου καὶ ἐστραμμένου πρὸς τὰ δεξιὰ. Ἐπὶ τὸν θρόνον πτηγῶν.

13. *Νίκαια (Νέα Κοκκινιά)*. Παρεδόθη, προερχόμενον προφανῶς ἐκ τάφου, τὸ κανιστροειδῆς ἀγγεῖον τοῦ Πί ν. 45 α τῶν μέσων τοῦ 8ου π.Χ. αἰῶνος.

14. *Πειραιεύς*. Κατὰ τὴν διάνοξιν τῶν θεμελίων τῆς ἐπὶ τῶν ὁδῶν Ἀλκιβιάδου, Καραῖσκου καὶ Βασ. Γεωργίου Α' ἀνεγειρομένης πολυκατοικίας ἤλθον εἰς φῶς τμήματα τοῦ ἀρχαίου ὑδραγωγείου τοῦ Πειραιῶς (Σχ εδ. 6). Δεῖγμα τῶν ὑπογείων στοῶν φαίνεται ἐν τῷ Πί ν. 44 α. Ἡ στοὰ αὕτη, μήκους ὑπὲρ τὰ 7 μ. καὶ πλάτους 1 μ., ὀδηγεῖ εἰς κυκλοτερὲς διαμέρισμα, διαμ. 3 μ., φέρον ἄνωθεν φρεάτιον. Δεξιὰ καὶ εἰς ἀπόστασιν 4,80 μ. ἀπὸ τῆς εἰσόδου τῆς πρώτης στοᾶς, συναντᾷ αὐτὴν κατ' ὄρθην γωνίαν ἑτέρα τοῦ αὐτοῦ πλάτους καὶ ἀγνώστου μήκους. Ὀλόκληρος ἡ ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια τοῦ ὑδραγωγείου εἶναι ἐπενδεδυμένη διὰ καστανοκιτρίνου ἄμμοκονιάματος.

Ἄλλα τμήματα τοῦ ὑδραγωγείου καὶ μάλιστα φρέατα ἐπισκέψεως εὐρέθησαν, πλὴν τῶν ἐν τῇ ἀνωτέρῳ θέσει, ἐν εἰς τὰ θεμέλια τῆς ἐπὶ τῶν ὁδῶν Πλάτωνος καὶ Μπουμπουλίνας οἰκοδομῆς καὶ ἕτερα δύο ἐν τῇ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Φίλωνος 34α οἰκοπέδῳ. Πάχος τοῦ ἐρυθροποῦ κονιάματος 0,15 μ.

Ἐκ τῆς ἐν τῇ ὁδῷ Ὀμηρίδου Σκυλίτζη 48 ἀνοιγείσης τάφου ἐξήχθησαν ἀποτμήματα 4 ἐνεπιγράφων μαρμαρίνων ἐπιτυμβίων στηλῶν, ρωμαϊκῶν χρόνων, τῶν ὁποίων αἱ ἰσχυρᾶς ἀνάγλυφοι μορφαὶ παρίστανται ἐντὸς τοῦ τοῦ κτύπου κόγχης.

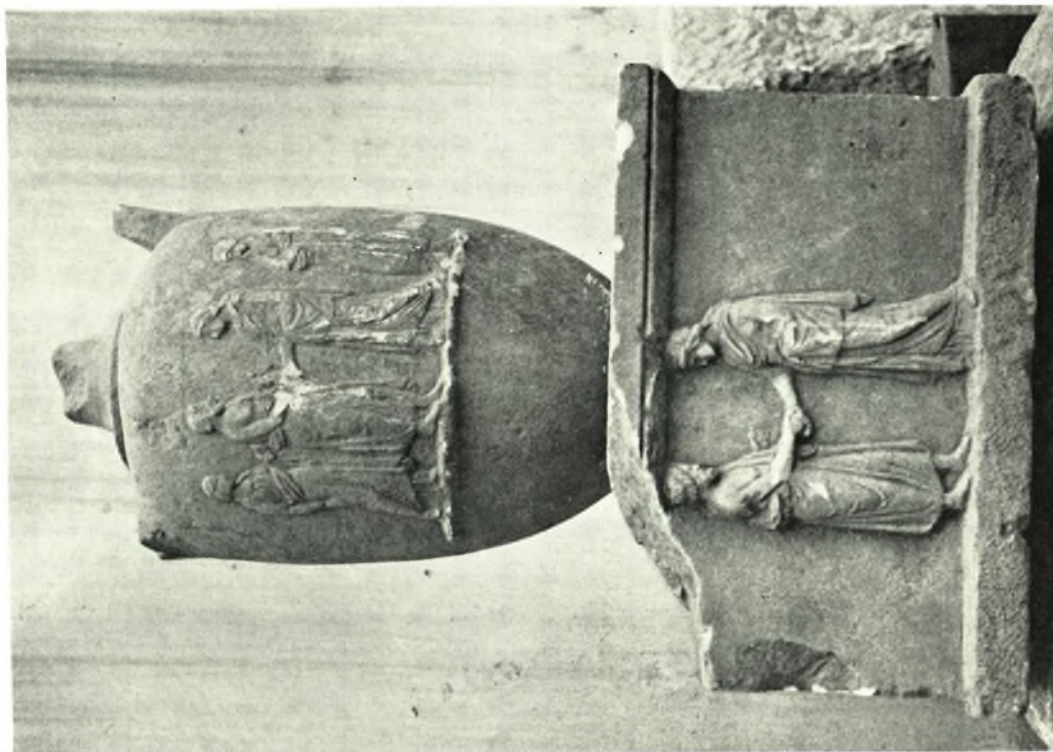
ΑΓΓΕΛΙΚΗ Κ. ΑΝΔΡΕΩΜΕΝΟΥ

*

Ἀθήναι, Ἀττική: Κιβωτιόσχημος τάφος ἐκ τῆς ἀνασκαφῆς οἴου Πειραιῶς ἀρ. 168, β. Ταφικός περίβολος ἐκ τοῦ Γ' τομέως τοῦ ἐν Βάρη νεκροταφείου. Ἐντὸς αὐτοῦ ὁ τάφος XXXIV, γ. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ τομέως

Α. ΑΝΔΡΕΙΩΜΕΝΟΥ

ἸΑθῆναι, Ἀττικὴ: α. Μαρμαρινὴ λήκυθος ἐκ τῆς ἐρεῦνης φρεατίου ἀρχαίου ὑδραγωγείου τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς, β. Μαρμαρινὴ λουτροφόρος ἐκ Βάρης

Α. ΑΝΔΡΕΙΩΜΕΝΟΥ

Πειραιεύς: α-γ. Μαρμαρίνη λήκυθος με ανάγλυφον διακόσμησιν

Α. ΑΝΔΡΕΙΩΜΕΝΟΥ

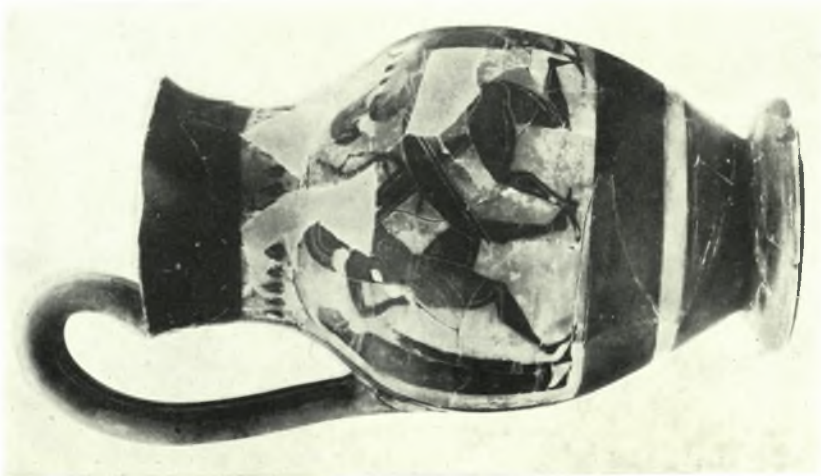

Βάρη: Εύρήματα τάφων ΙΧ και Χ

A. ΑΝΔΡΕΙΩΜΕΝΟΥ

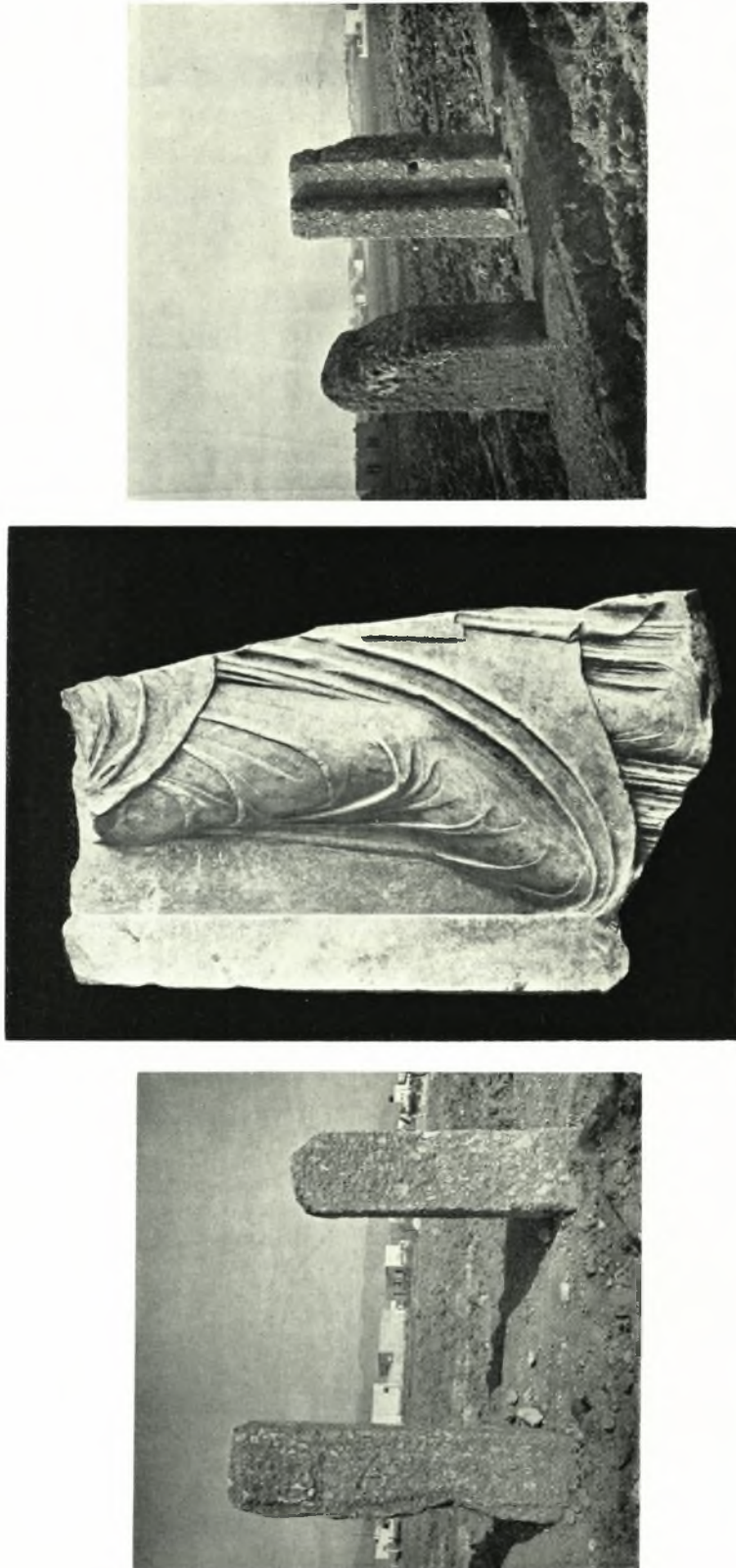
Βάρη: α. Όλπη εκ της πυράς XIX, β. Λήκυθοι εκ του τάφου XXI

Α. ΑΝΔΡΕΙΩΜΕΝΟΥ

Βάρη: α, β. Λεπτομέρεια ληκύθων τοῦ Πίν. 40 β, γ. Ἐποτμήματα πρωτοκορινθιακοῦ κρατήρος
Α. ΑΝΔΡΕΙΩΜΕΝΟΥ

Ἄττική. Ἄνθούπολις: α-γ. Πρόσωπις καὶ πλάγια ὄψεις παραστάδων ἐκ κροκαλοπαγῶδες λίθου, β. Τμήμα ἐπιτυμβίου ἀναγλύφου ἐξ Ἄνθουπόλεως

Α. ΑΝΔΡΕΙΩΜΕΝΟΥ

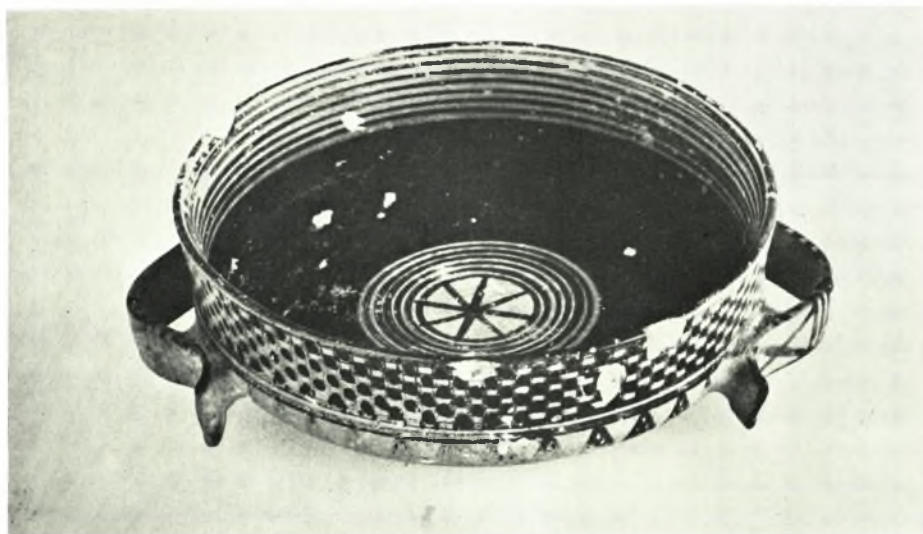
Ἄττική - Σαλαμίς: α. Εἰσόδος Μυκηναϊκοῦ τάφου Σεληνίων Σαλαμίνας, β. Μαρμαρ. σαρκοφάγος ἐκ Σταυροῦ, γ. Ἡμιτελὲς ἀνάγλυφον ἐκ Πατανίας, δ. Ἐπίστεψις ἐπιτυμβίου στήλης ἐκ Σταυροῦ

A. ΑΝΔΡΕΙΩΜΕΝΟΥ

Πειραιεύς: α. Ὑπόγειος στοὰ τοῦ ἐν Πειραιεὶ ἀρχαίου ὑδραγωγείου, β. Ἐσωτερικὸν ρωμ. τάφου ἐν τῇ λεωφ. Πέτρου Ράλλη

Α. ΑΝΔΡΕΙΩΜΕΝΟΥ

Ἰαττική: α. Γεωμετρικὸν ἀγγεῖον ἐκ Νέας Κοκκινιάς, β. Σχέδιον ληκύθου τοῦ Πίν. 41 α, ὑπὸ Α. Κοντοπούλου

A. ΑΝΔΡΕΙΩΜΕΝΟΥ